

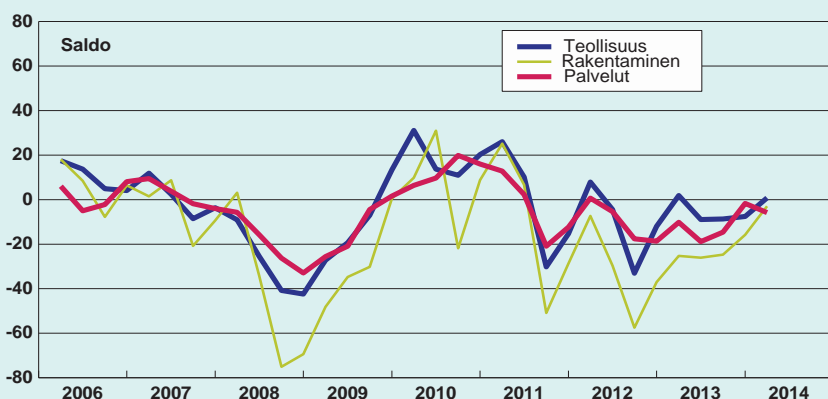
Suhdannebarometri

Toukokuu 2014

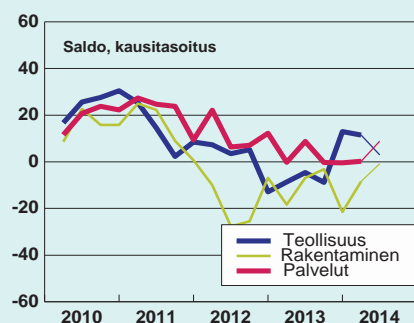
Suhdannebarometri

Toukokuu 2014

Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Suhdanteet toukokuussa 2014

- Suhdanteissa pientä kohennusta alkuvuonna – tämänhetkinen tilanne silti varsin heikko
- Näkymät lähitulevaisuuteen kirkastuneet aavistuksen, mutta selkeää nousukäännettä ei odoteta
- Teollisuuden kasvu jää hyvin hitaaksi. Palvelujen heikosti sujunut myynti kääntyisi pieneen kasvuun
- Henkilöstöodotukset edelleen varovaiset kaikilla päätoimialoilla
- USA:n ja EU-maiden elpyminen vankistuu. Riskien painopiste kehittyvillä markkinoilla ja erityisesti Venäjällä

EK:n huhtikuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdanteet ovat kääntyneet alkuvuonna hivenen parempaan, mutta tämänhetkistä tilannetta kuvataan vielä selvästi tavanomaista heikommaksi kaikilla päätoimialoilla.

Teollisuuden tuotanto kasvoi tammi–maaliskuussa aavistuksen. Palvelujen myyntiluvut polkivat paikoillaan.

Suhdannenäkymät vähän elpyneet

Suhdannenäkymät ovat jonkin verran elpyneet, mutta selkeää suhdannekäännettä parempaan ei tulevan kesäkauden aikana vielä odoteta.

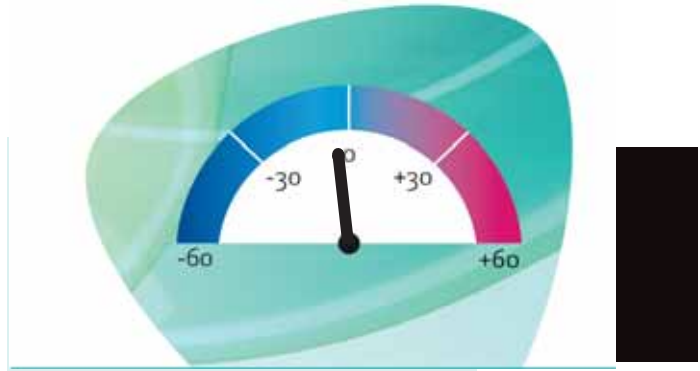
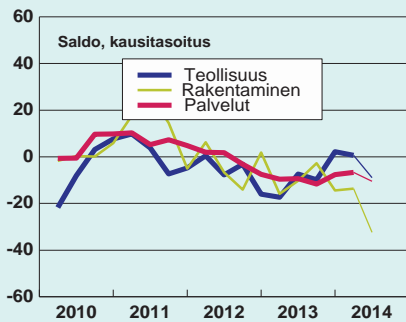
Teollisuuden yleisiä suhdannenäkymiä mittaava saldoluku vahvistui huhtikuussa +1 pisteeseen (tammikuussa -7). Rakentamisen suhdanneodotukset olivat huhtikuussa tasolla -3 (tammikuussa -16). Palveluyritysten suhdannenäkymät sen sijaan heikkenivät muutamalla pisteellä lukemaan -6 (tammikuussa -2).

Teollisuudessa tuotanto kasvaisi, mutta kasvuvauhti jäisi sekä toisella että kolmannella neljänneksellä hyvin hitaaksi. Rakentamisessa tuotannon arvioidaan olevan kausivaihtelu huomioon ottaen likimain ennallaan. Palveluyritysten paikoillaan polkeneiden myyntilukujen ennustetaan kääntyvän loivaan kasvuun.

Henkilökunnan määrä pysyi alkuvuonna lähes ennallaan teollisuudessa, mutta se väheni rakentamisessa ja palvelualoilla. Odotukset lähikuukausille ovat vaatimattomat, ja henkilöstön arvioidaan vähenevän kaikilla päätoimialoilla.

Teollisuuden tilauskanta ja kapasiteetin käyttöaste ovat jonkin verran toipuneet, mutta vielä melko selvästi alle pitkäaikaisen keskiarvon.

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

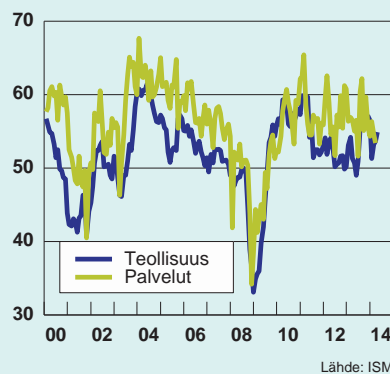

Koko elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat jatkaneet pienessä nousussa. Yhteenlaskettu saldoluku on silti vielä vähän miinuksella – selkeää suhdannenousua joudutaan vielä odottamaan

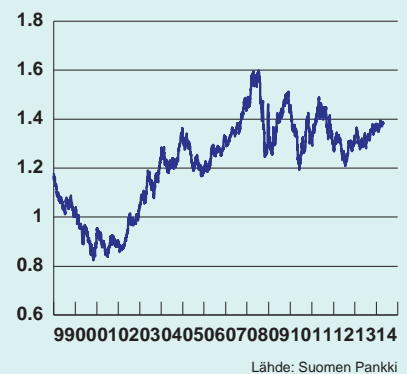
Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Euron dollarikurssi

Euroopan ja USA:n elpyminen jatkuu – riskit kehittyvillä markkinoilla ja erityisesti Venäjällä

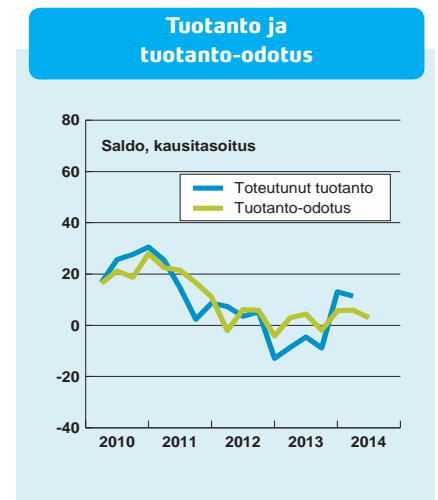
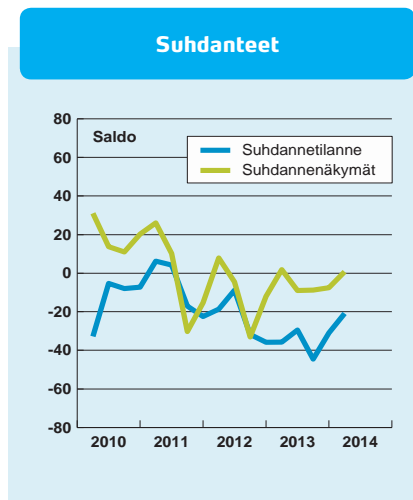
Euroopan taloutta ennakoivat kyselyindikaattorit ovat jatkaneet viime vuoden puolella alkanutta nousua. Talouskasvun ennustetaan vähitellen vauhdittuvan ja myös finanssimarkkinoiden tilanne on säilynyt vakaana.

USA:n talouskasvu on varsin laajapohjaista. Yritysten luottamusindikaattorit ovat melko korkealla ja myös kuluttajien usko tulevaan on asteittain palautumassa. Työllisyyden toipuminen ja asuntomarkkinoiden nousu tukevat USA:n kasvun jatkumista.

Suurimmat riskit maailmantaloudessa ovat siirtyneet kehittyville markkinoille. Epävarmuus Suomelle erityisen tärkeän Venäjän talouskehityksestä on kasvanut selvästi, ja lähivuosien kasvuennusteita on laskettu nykyisen poliittisen tilanteen vuoksi.

Teollisuus

- Suhdanneilanne kohentunut hieman, mutta yleiskuva alle keskimääräisen
- Tilausten määrä pysyi ennallaan, kapasiteetin käyttöaste parani
- Suhdannenäkymät vähän aiempaa paremmat (saldoluku +1): nousuodotukset silti vaisut
- Tuotannon arvioidaan kasvavan vain aavistuksen, henkilöstö vähenee edelleen

Teollisuuden suhdannenäkymät

Suomalaisten teollisuusyritysten mukaan suhdanneilanne on parantunut alkuvuonna hieman. Tämänhetkisiä suhdanteita kuvataan silti keskimääräistä heikommiksi.

Vähän kirkkaammat näkymät – silti ei suuria nousuodotuksia

Suhdanneodotukset ovat jonkin verran vahvistuneet, mutta näkymissä on paljon hajontaa yrityskentän sisällä. Keskimäärin yritykset odottavat suhdanteidensa pysyvän lähes nykyisen kaltaisina seuraavan puolen vuoden aikana.

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +1 (tammikuussa -7). Huhtikuussa 15 % teollisuusyrityksistä ennusti suhdanteiden vahvistumista lähikuukausien aikana, ja heikkenevää kehitystä odotti 14 prosenttia. Vakaat suhdannenäkymät olivat 71 prosentilla vastaajista.

Pientä tuotannon kasvua

Teollisuusyritysten tuotantomäärät kasvoivat tiedustelun mukaan hieman tammi–maaliskuussa. Toteutunut tuotantokehitys oli vähän

parempaa kuin kolme kuukautta sitten odotettiin. Seuraavalla neljänneksellä tuotannon arvioidaan pysyvän nykytasollaan tai kasvavan vain aavistuksen. Myöskään loppukesälle ei juuri ole kasvuodotuksia.

Tuotantokapasiteetin käyttöaste on jonkin verran parantunut, mutta silti alle pitkäaikaisen keskiarvon. Huhtikuun tiedustelussa kapasiteetti oli täysin hyödynnettynä 64 prosentilla vastaajista (tammikuussa 53 %).

Tilaukset kasvaisivat hieman

Teollisuusyritysten uusien tilausten määrä pysyi ennallaan ensimmäisellä neljänneksellä. Toteutunut tilauskehitys oli hieman ennustettua heikompaa. Tilaukskannan kuvataan vähän kohentuneen, mutta olevan edelleen normaalia niukempi.

Uusien tilausten määrän ennustetaan kasvavan maltillisesti lähikuukausien aikana. Valmiiden tuotteiden varastot ovat pysyneet hieman tavanomaista suurempina

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	17	0	-25	-5	10	-15	1	13			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	25	3	-14	-5	25	-5	-5	-1	24			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	66	71	50	54	54	62	48	53	64			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-11	-7	-26	-34	-27	-23	-35	-37	-16			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-23	-14	-27	-31	-23	-23	-33	-33	-15			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-2	13	2	4	-2	-1	8	2	4			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	4	-8	-25	-17	5	-13	-8	0			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	2	-15	-26	-18	-8	-21	-29	-7	2			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	6	15	3	-4	-5	2	14	-1			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	13	-6	21	26	-2	4	30	24			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	43	49	57	52	57	52	57	55	53			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	9	7	4	1	4	3	2	2	4			
puute kapasiteetista	2	7	5	4	4	6	5	4	5			
riittämätön kysyntä	33	35	46	45	47	42	47	47	42			
muu este	1	2	3	2	2	1	4	3	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-19	-8	-32	-35	-35	-29	-45	-31	-20			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	8	-5	-34	-13	1	-8	-8	-7	1			

Työvoima supistuisi vielä

Teollisuusyritysten henkilöstön määrä ei alkuvuonna juuri muuttunut. Kehitys oli vähän odotuksia myönteisempää, sillä edellisessä tiedustelussa henkilöstön ennustettiin supistuvan. Odotukset lähitulevaisuudesta ovat kuitenkin edelleen varovaiset, ja henkilöstön määrän ennustetaan hieman vähenevän alkukesällä.

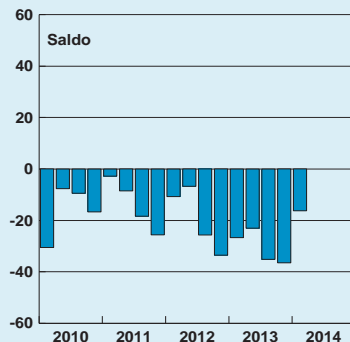
Kannattavuus kohenisi vähän

Myyntihinnat eivät juuri muuttaneet alkuvuonna, ja hintakehityksen odotetaan pysyvän vakaana myös lähikuukaudet. Kustannukset kohosivat hieman, mutta nousun arvioidaan päättyvän loppukevällä.

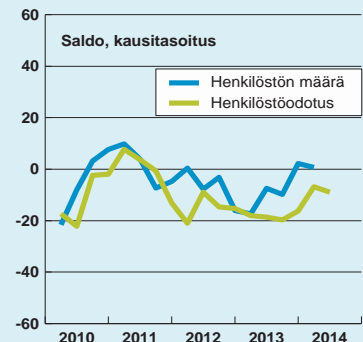
Kannattavuuskehityksessä on suurta vaihtelua yrityskentän sisällä, mutta keskimäärin kannattavuus on parantunut hieman. Myös loppukevälle odotetaan pientä kohennusta.

Kysyntää kuvasi heikoksi 42 % vastaajista (tammikuussa 47 %). Rekrytointivaikeuksia on neljällä prosentilla yrityksistä, ja rahoitusvaikeuksista kärsi seitsemän prosenttia.

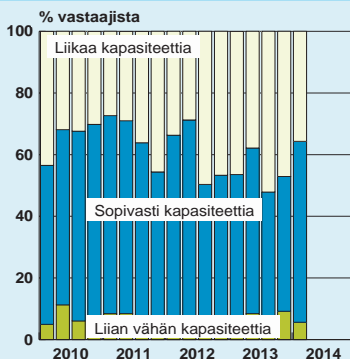
Tilaukanta

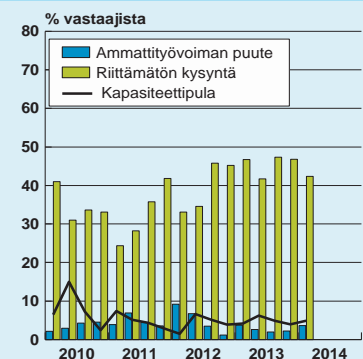
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

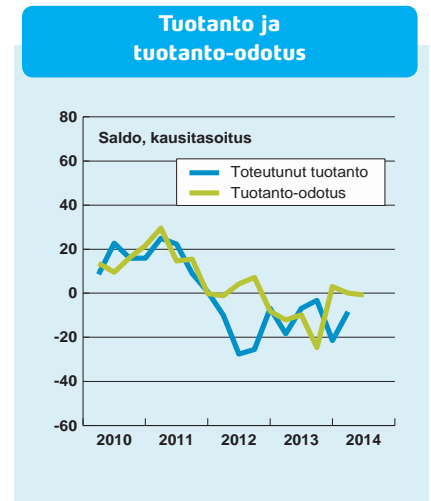
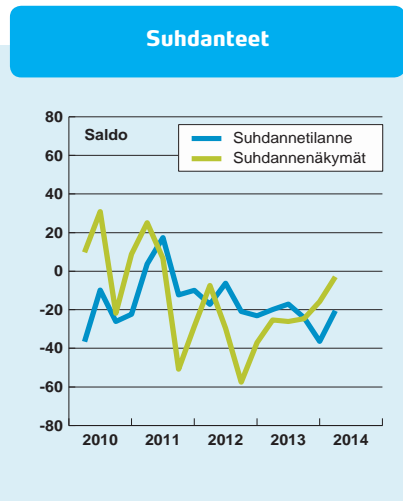

Tuotannon kasvun esteet

Rakentaminen

- Suidanteiden yleiskuva vaatimaton: tämänhetkinen tilanne alle keskimääräisen (saldoluku -21)
- Tilausten määrä laskenut ja tilauskanta alle tavanomaisen
- Tuotannon määrä pysyi ennallaan, henkilöstö vähenisi
- Suidannenäkymät edelleen varovaiset, käännettä parempaan ei odoteta (saldoluku -3)

Rakentamisen suidannenäkymät

Rakennusyriyten suidannekuva on kokonaisuutena melko heikko. Yleisen suidannetilanteen kuvataan parantuneen aavistuksen alkuvuonna, mutta sen arvioidaan yhä olevan normaalia heikompi (saldoluku -21). Myös odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat varovaiset.

Tilaukset vähenivät - tuotanto ja henkilöstö laskussa

Uusien tilausten määrä laski hieman kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa. Tilauskanta oli edelleen jonkin verran alle normaalitason.

Tuotannon kehitys oli alkuvuonna varsin vaisua, ja kausivaihtelusta puhdistetut tuotantomäärät laskivat jonkin verran.

Henkilökunnan määrä väheni myös loivasti. Henkilöstökehitys vastasi kolme kuukautta sitten esitettyjä arvioita. Myymättömien huoneistojen määrä kääntyi pieneen laskuun.

Myyntihinnat laskivat jonkin verran ensimmäisellä neljänneksellä. Kustannukset pysyivät ennallaan.

Kannattavuus jäi hieman matalammaksi kuin vuotta aiemmin samalla jaksolla.

Suidannenäkymät edelleen lievästi miinuksella

Rakentamisen suidannenäkymät ovat hieman aiempaa paremmat, mutta yleiskavaltaan yhä varsin varovaiset. Suidannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -3. Paranevaa kehitystä odotti nyt 23 % yrityksistä, 26 % ennusti tilanteen heikkenevän ja 51 prosentilla näkymät olivat vakaat.

Edellisessä, tammikuussa tehdyssä tiedustelussa suidannenäkymien saldoluku oli -16.

Tuotannon määrä pysyi nykytasollaan alkukesän

Uusia tilauksia odotetaan kertyvän lähikuukausina hieman vähemmän kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Kausitasoitettujen tuotantomäärien ennustetaan pysyvän likimain samalla tasolla kuin alkuvuonna.

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-21	-13	-18	-15	-27	5	4	-29	-17			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	21	18	-27	-26	7	-17	-14	-13	18			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	83	88	65	68	70	67	75	72	69			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-8	0	-28	-32	-25	-7	-13	-33	-27			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-10	-41	-41	13	-21	-34	-39	-37	-36			
Myyttömien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	14	2	-8	7	4	5	11	22	-13			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	28	-14	-23	-26	24	-4	-36	-26			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	-13	-39	-31	15	-23	-30	-25	-3			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-7	46	22	74	62	10	17	30	31			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	41	48	7	-6	28	-24	-81	-2	3			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	72	78	72	70	64	70	65	78	71			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	39	38	13	13	12	11	17	6	7			
puute kapasiteetista	1	13	6	0	0	6	0	0	3			
riittämätön kysyntä	31	22	56	57	44	53	49	69	58			
muu este	16	14	0	1	3	2	2	11	8			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-18	-7	-21	-24	-20	-18	-25	-36	-21			
Suhdanne näkymät lähitulevaisuuteen	-8	-29	-58	-37	-25	-27	-25	-16	-3			

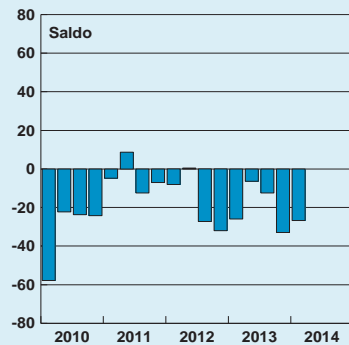
Henkilökunnan määrän ennustetaan jatkavan laskussa. Kannattavuus pysyisi ennallaan tai laskisi vähän edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Myyntihintojen laskun arvioidaan hidastuvan. Kustannusten odotetaan kohoavan hieman.

Kysyntä on heikkoa valtaosalla yrityksistä

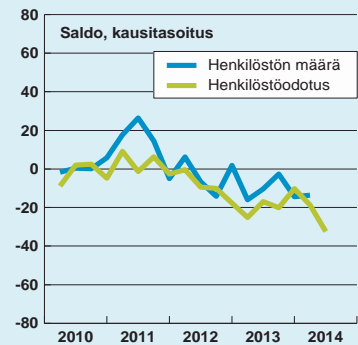
Tuotantokapasiteetin käyttöaste on vain kohtalainen. Huhtikuun tiedustelussa 69 % yrityksistä kuvasi kapasiteettinsa olevan kokonaan hyödynnettynä (vuosi sitten 70 %).

Riittämätön kysyntä oli yleisin tuotannon kasvun este. Sen koki ongelmaksiksi 58 % vastaajista. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa vain seitsemällä prosentilla yrityksistä. Rahoitusvaikeudet olivat ongelmana myös seitsemällä prosentilla vastaajista.

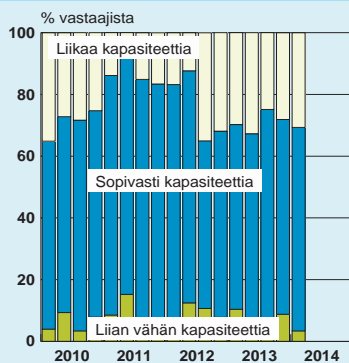
Tilaukanta

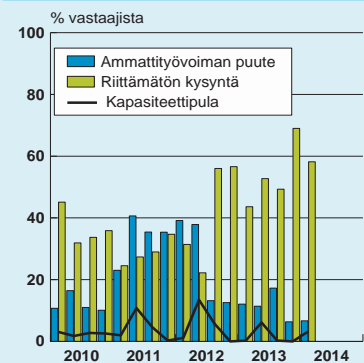
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

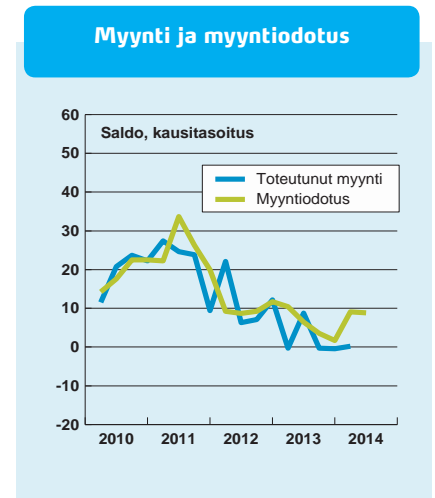
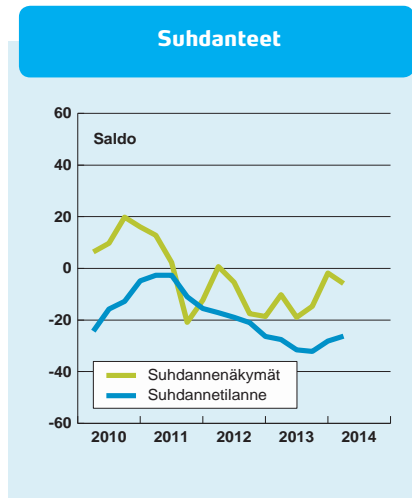

Tuotannon kasvun esteet

Palvelut

- Suhdannekehitys ollut melko heikkoa, tilanne pysynyt keskimääräistä synkempänä
- Myynti pysyi ennallaan, henkilöstö väheni hieman
- Suhdanneodotukset uudelleen loivaan laskuun, saldoluku -6
- Myynnin odotetaan kuitenkin kasvavan hieman, ja kannattavuus olisi melko vakaa

Palveluyritysten suhdannenäkymät

Suomalaisten palveluyritysten suhdanteet eivät juuri ole kohentuneet alkuvuoden aikana. Yleisen suhdanne tilanteen kuvataan olevan tällä hetkellä selvästi keskimääräistä heikompi.

Suhdannenäkymät uudelleen hieman varovaisemmat - tilanne heikkenee vähän

Lähikuukausien suhdannenäkymät ovat kääntyneet uudelleen hieman varovaisemmiksi edellisen tiedustelun nousun jälkeen. Myynnin arvioidaan kuitenkin kasvavan aavistuksen, ja kannattavuuden odotetaan jäävän samalle tasolle kuin vuotta aiemmin.

Palveluyritysten suhdannenäkymien saldoluku laski huhtikuussa lukemaan -6. Tammikuussa tehdyssä tiedustelussa vastaava saldoluku oli -2.

Huhtikuussa 11 prosenttia vastaajista odotti suhdanteiden paranevan loppukevään ja kesän aikana. Heik-

kenemistä ennusti 17 % yrityksistä, ja ennallaan suhdannekuva säilyisi kyselyn mukaan 72 prosentilla palvelualasta.

Myynti polkenut paikoillaan, lähikuukausille pieniä kasvuodotuksia

Palvelualojen yritysten myynnin volyyymi pysyi tammi-maaliskuussa ennallaan. Myyntikehitys oli hieman odotuksia heikompaa, sillä tammikuussa tehdyssä tiedustelussa ennustettiin pientä myynnin kasvua. Odotukset loppukevälle ovat vaisut, mutta myynnin enteillään silti kasvavan aavistuksen. Loppukesäläkään ei ennusteta myynnin kasvun nopeutumista.

Henkilöstömäärän loiva lasku jatkuisi vielä

Palvelualojen yritykset kuvaavat henkilöstönsä määrän vähentyneen loivasti kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, ja myös lähikuukausille ennustetaan pientä vähennystä.

Suhdannotiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	18	9	4	19	-4	12	-5	6	-6			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	7	10	6	13	0	-1	6	16			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	8	-6	-12	-10	-3	-15	-13	-7			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	-5	-14	-12	-3	-15	-9	-7	-4			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	42	42	43	43	47	48	55	49	55			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	13	12	11	10	9	14	11	10	12			
puute kapasiteetista	1	2	2	1	1	1	2	1	0			
riittämätön kysyntä	24	27	28	30	35	32	40	37	41			
muu este	4	4	1	4	3	5	5	2	4			
Suhdannotilanne tällä hetkellä	-17	-18	-21	-26	-27	-32	-32	-29	-27			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	1	-5	-17	-18	-10	-19	-14	-2	-6			

Kysyntä on yleisesti varsin heikkoa

Heikko kysyntä on merkittävin toiminnan kehittämisen este suomalaisilla palveluyrityksillä. Huhtikuussa 41 % yrityksistä kuvasi kysyntäänsä heikoksi (tammikuussa 37 %).

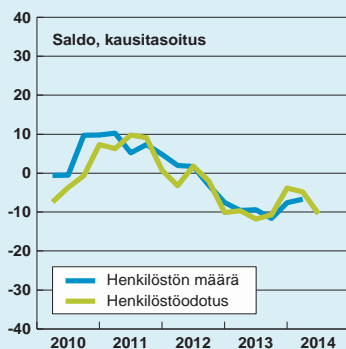
Työvoimapulaa oli huhtikuussa 12 prosentilla vastaajista (tammikuussa 10 %), ja rahoitusvaikeuksista kärsi neljä prosenttia.

Kannattavuuteen ei odoteta juuri muutoksia

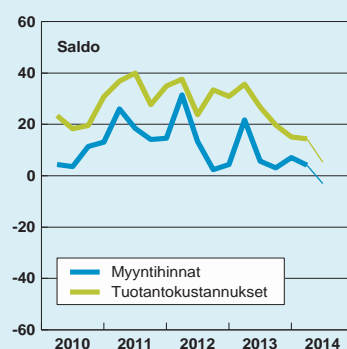
Palveluyritysten myyntihinnat pysyivät likimain ennallaan tammi-maaliskuussa. Kustannukset kohosivat melko maltillisesti. Seuraavalla kolmen kuukauden jaksolla hintojen ennustetaan laskevan aavistuksen, mutta myös kustannusten nousu laantuisi hyvin hitaaksi.

Kannattavuuden arvioidaan parantuneen aavistuksen alkuvuoden aikana. Lähikuukausina sen ei odoteta oleellisesti muuttuvan.

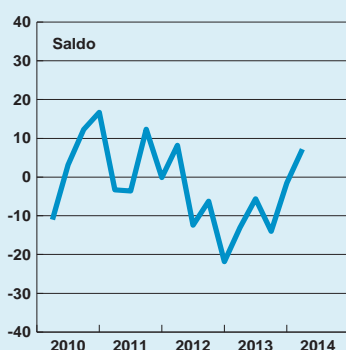
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

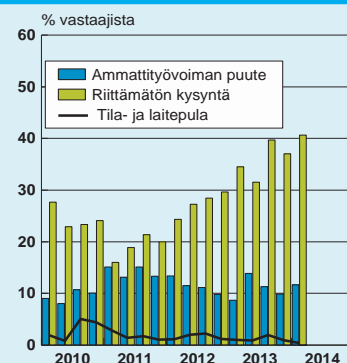
Hinnat ja kustannukset

Kannattavuus

Myyntin kasvun esteet

Elintarviketeollisuus

- Suhdannekuva kohentunut hieman alkuvuonna
- Kapasiteettia silti melko paljon vapaana
- Yleiset suhdannenäkymät lähikuukausille pysyneet vähän plussalla (saldoluku +13)
- Tuotanto kasvaisi hieman ja henkilöstön määrä olisi melko vakaa

Elintarviketeollisuuden suhdanneodotukset ovat alkuvuonna jatkaneet pientä parannusta. Tämänhetkinen tilanne on lähellä keskimääräistä ja tuotannon ennustetaan pysyvän nousussa lähikuukaudet.

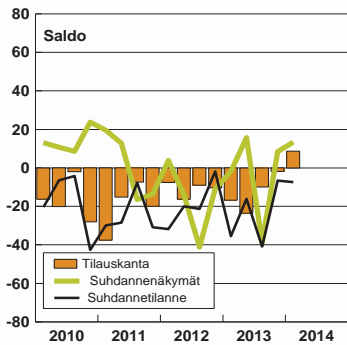
Näkymät vähän plussalla

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +13 (tammikuussa +8). Uusimmassa tiedustelussa 24 % vastaajista arvioi suhdanteiden vahvistuvan ja 11 % ennusti tilanteen olevan heikkenemässä.

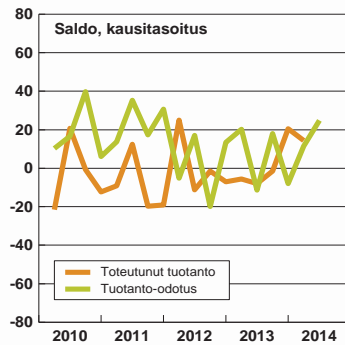
Tuotannon määrä kasvoi tiedustelun mukaan aavistuksen tammi–maaliskuussa. Tilauskanta nousi vähän yli keskimääräiseksi. Tuotantokapasiteettia on yhä melko runsaasti vapaana. Lähikuukausien aikana tuotannon määrän arvioidaan kasvavan jonkin verran.

Henkilöstön määrä on alkuvuonna kasvanut tiedustelun vastaajayrityksillä vähän. Odotukset lähikuukausille ovat aiempaa paremmat, ja henkilöstön määrän odotetaan pysyvän melko vakaana.

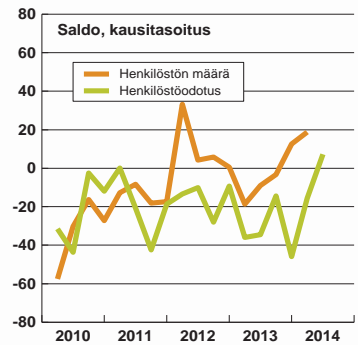
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

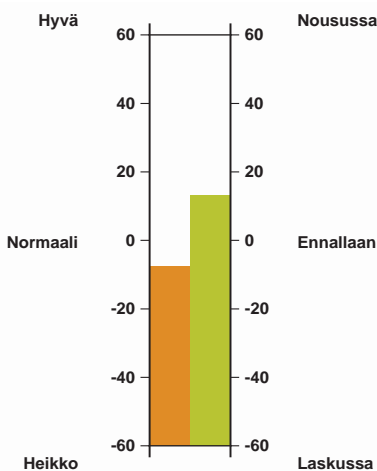

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	-7	1	20	9			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	2	17	-12	-2	33			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	28	42	40	59	53			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-17	-24	-9	-1	8			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-20	-13	-28	-16	-12			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	9	0	12	-11	0			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-27	-5	-17	12	10			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-26	-11	-52	-24	17			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	-5	-17	3	14			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	36	7	-30	2	14			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	43	60	54	66	61			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	0	0	2	8			
puute kapasiteetista	3	14	5	23	20			
riittämätön kysyntä	40	45	49	44	37			
muu este	0	0	0	0	1			
Suhdantetilanne tällä hetkellä	-35	-17	-41	-7	-7			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-2	16	-38	8	13			

Teva-teollisuus

- Suhdanteiden yleiskuva melko vaatimaton
- Tilauskanta miinuksella, henkilöstö laskussa
- Alkuvuonna tuotanto ei kuitenkaan supistunut
- Suhdannenäkymät parantuneet, mutta silti vielä varovaiset, saldoluku -4

Teva-teollisuuden suhdanteet ovat melko vaatimattomat, vaikka alkuvuoden tuotantokehitys ei ollutkaan ennustetun synkkää.

Odotukset edelleen varovaiset

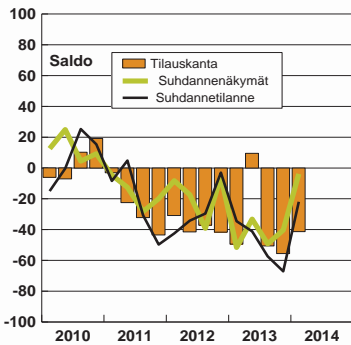
Suhdannenäkymien saldoluku koheni huhtikuussa lukemaan -4 (tammikuussa -41). Huhtikuussa 4 % vastaajaryityksistä ennusti tilanteen paranevan loppukevään ja kesän aikana. Enää 8 % uskoi suhdannelaskun jatkuvan.

Vastaajaryitysten tuotannon määrä pysyi alkuvuonna likimain ennal-

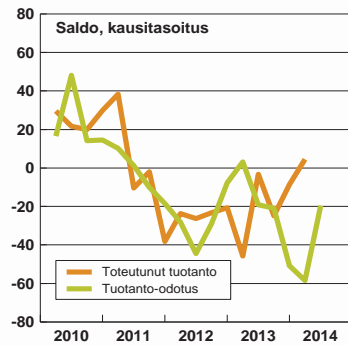
laan. Kehitys oli selvästi edellisen tiedustelun väisuja odotuksia myönteisempää. Tuotantoarviot lähikuukausille ovat kuitenkin yhä varovaiset – tuotannon ennustetaan laskevan jälleen hieman.

Tilauskanta on yhä selvästi alle keskimääräisen ja kapasiteetin käyttöaste on melko matala. Työvoiman määrä on vähentynyt jonkin verran, ja laskun arvioidaan jatkuvan lähikuukaudet.

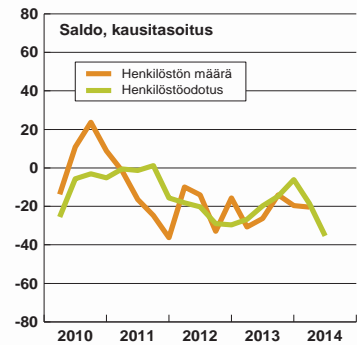
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

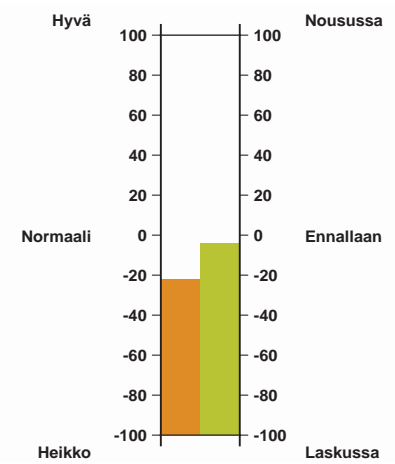

Suhdantediedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-45	23	-38	-25	1			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-17	-24	-54	-51	-16			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	69	74	82	68	65			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-49	9	-50	-55	-42			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-63	5	-53	-58	-8			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	2	9	18	-5	22			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-33	-13	-25	-16	-24			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-16	-23	-1	-17	-33			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-62	-91	-69	-67	6			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-33	-96	-25	-22	25			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	64	64	77	73	47			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	0	0	0	4			
puute kapasiteetista	0	0	9	0	0			
riittämätön kysyntä	58	57	74	70	45			
muu este	5	0	0	0	0			
Suhdanneltilanne tällä hetkellä	-34	-41	-58	-67	-22			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-52	-34	-49	-41	-4			

Suhdanneltilanne

Suhdannenäkymät

Puuteollisuus

- Suhdannetilanteen kuvataan parantuneen jo hieman yli keskimääräisen
- Tuotannon kasvu oli odotuksia ripeämpää, hinnat nousussa
- Yleisen suhdannekuvan arvioidaan hieman vahvistuvan lähikuukausina, saldoluku +3
- Tuotannon määrä kasvaisi jonkin verran ja hintojen nousu jatkuisi

Mekaanisen metsäteollisuuden suhdannetilanne on jatkanut vahvistumista alkuvuonna. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan jo hivenen tavantomaista paremmaksi.

Suhdanteet kohenemassa hintojen nousun myötä

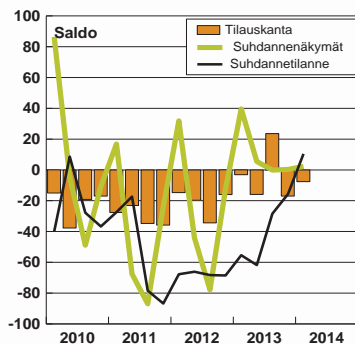
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa +3, kun tammikuun saldoluku oli 0. Uusimmassa tiedustelussa 10 % yrityksistä odotti tilanteen kohenevan

edelleen, kun taas 7 % vastaajista ennusti tilanteen heikkenevän.

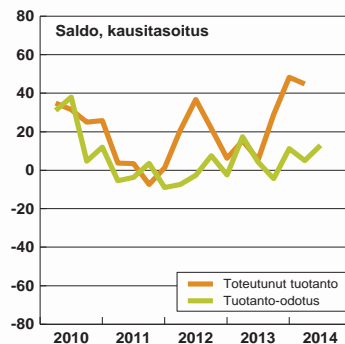
Tilausten määrä pysyi lähes ennallaan alkuvuonna. Tuotannon kasvu oli aiempia arvioita voimakkaampaa. Myyntihinnat ovat nousseet ja kannattavuus on vahvistunut.

Lähikuukausille odotetaan jonkin verran tuotannon kasvua. Hintojen ja kannattavuuden paraneminen jatkuisi. Henkilökunnan määrä pysyisi lähes ennallaan.

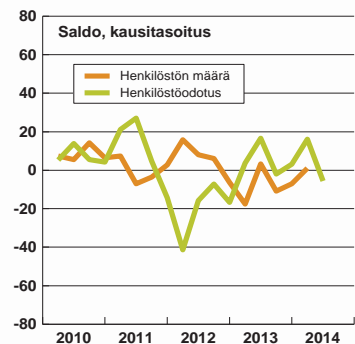
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

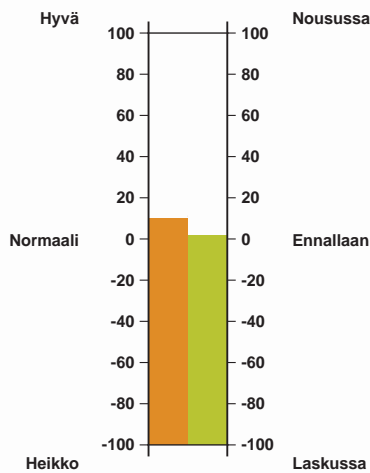

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	19	26	30	50			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	23	-7	-9	12	31			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	80	81	71	78	67			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-4	-15	23	-18	-7			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-4	10	27	-9	-1			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	19	6	-25	0	0			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-8	30	-22	-32	11			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	47	-6	-34	30	22			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	82	77	59	63	48			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	24	-21	-20	37	11			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	53	52	40	30	67			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	7	0	0	0	1			
puute kapasiteetista	0	28	23	0	14			
riittämätön kysyntä	22	19	16	30	20			
muu este	0	3	2	3	10			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-55	-62	-28	-16	10			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	39	5	0	0	3			

Paperiteollisuus

- Suhdannetilanne vahvistunut hieman: tämänhetkinen tilanne vielä vähän alle keskimääräisen
- Tuotannon määrä kasvanut aavistuksen ja hinnat kohooneet vähän
- Yleiset suhdannenäkymät kääntyneet varovaisen myönteisiksi (saldoluku +6)
- Tuotanto-odotukset vaisuja, mutta kannattavuusnäkymä myönteinen

Kemiallinen metsäteollisuus kuvaa markkinatilanteensa parantuneen edelleen jonkin verran. Tämänhetkisiä suhdanteita arvioidaan silti hieman keskimääräistä heikommiksi (saldoluku -14). Tilauskanta on melko niukka ja kapasiteettia on yleisesti vapaana.

Suhdannenäkymät kääntyivät plussalle

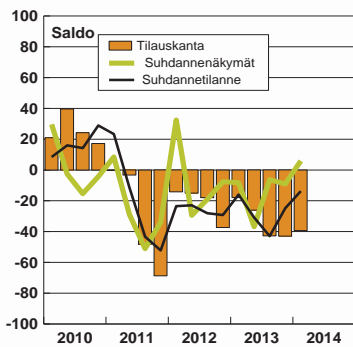
Suhdanneodotukset vahvistuivat huhtikuussa lukemaan +6 (tammi-
mikuussa -9). Huhtikuussa 10 % vastaajista arvioi tilanteen paranevan

lähikuukausina ja vain 4 prosenttia ennusti suhdannekuvan synkkenevän.

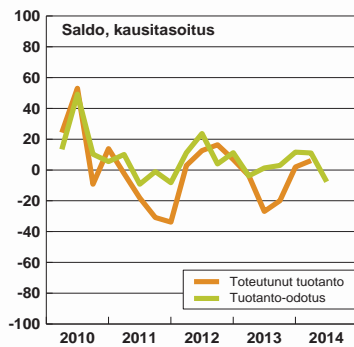
Tuotannon määrä kasvoi tammi-
maaliskuussa aavistuksen. Lähi-
kuukausina sen odotetaan kuitenkin laskevan hieman. Kannattavuus- ja myyntihintaodotukset ovat kuitenkin varovaisen myönteiset.

Henkilökunnan määrä jatkoi pitkään kestänyttä laskuaan. Vähentämisen ennustetaan jatkuvan lähikuukaudet.

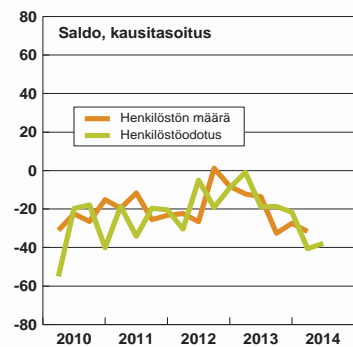
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

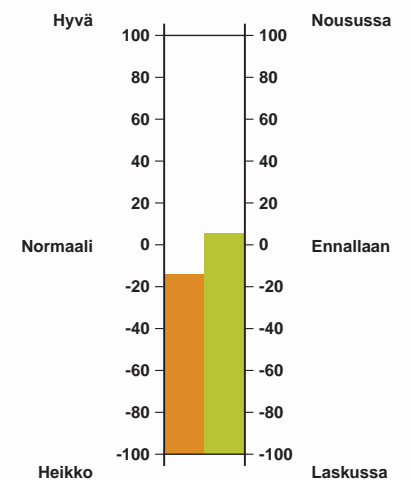
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdantedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	16	-20	-47	-11	27			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	18	-22	10	8	7			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	62	66	54	62	55			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-17	-27	-43	-42	-40			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-16	-27	-42	-46	-27			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	4	23	27	20	36			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	-3	-34	-34	-36			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-1	-21	-28	-46	-22			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	16	6	-6	-23	6			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	1	6	9	34	11			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	36	29	57	31	36			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	1	0	0	0			
puute kapasiteetista	1	0	0	3	1			
riittämätön kysyntä	32	27	57	28	36			
muu este	0	1	0	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-16	-31	-42	-24	-14			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-8	-37	-6	-9	6			

Suhdannetilanne Suhdannenäkymät

Painaminen

- Synkässä suhdannetilanteessa ei ole tapahtunut muutoksia
- Kysyntää kuvataan edelleen erittäin heikoksi, ja tilauskanta on niukka
- Tuotantomäärät ovat pysyneet laskussa, eikä käännettä parempaan ennusteta lähikuukausina
- Yleiset suhdanneodotukset alkuvuodelle ovat pysyneet huomattavan heikkoina, saldoluku -42

Painoalan suhdannetilanne on jatkunut erittäin heikkona. Tuotanto on vähentynyt, tilauskanta on niukka ja kysyntä hyvin vaisua.

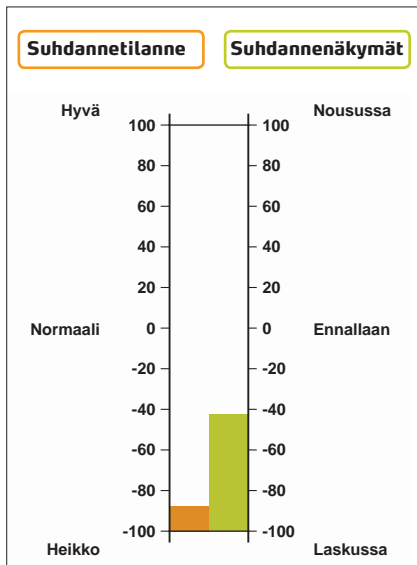
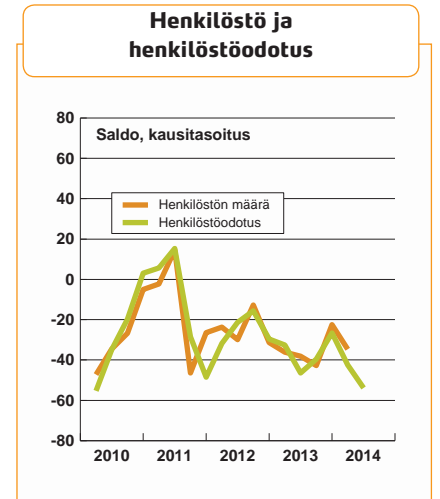
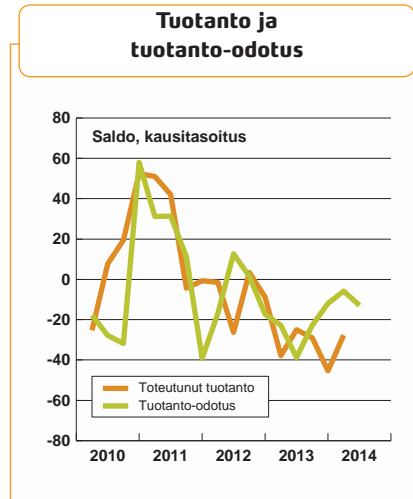
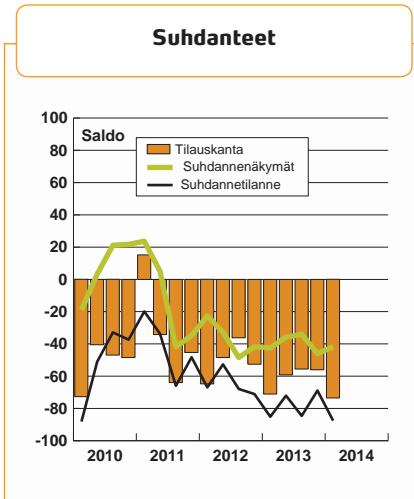
Suhdanneodotukset yhä hyvin vaatimattomat

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -42 (tammikuussa -45). Huhtikuun tiedustelussa vain 2 % vastaajista uskoi suhdanteiden kohenevan lähiaikoina, ja peräti 44 prosenttia ennusti tilanteen heikkenemistä entisestään.

Tuotannon määrä jatkoi laskua myös kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Myös lähikuukausina tuotannon ennustetaan alenevan.

Tilauskanta on edelleen merkittävästi alle keskimääräisen, ja lähes kaikki toimialan vastaajat kuvaavat kysyntää heikoksi.

Henkilökunnan määrän arvioidaan jatkavan laskua myös loppukeväällä ja alkukesällä. Myyntihinnat ja kannattavuus laskevat edelleen.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-49	-30	-9	-45	-40			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-37	-15	-21	-11	-13			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	36	49	24	30	29			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-71	-59	-56	-57	-73			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-71	-70	-68	-63	-61			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-25	-39	-28	-30	-23			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-37	-32	-57	-14	-38			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-41	-45	-26	-36	-53			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-61	-35	-57	-49	9			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-63	-52	-47	-36	-40			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	90	88	98	77	97			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	0	9	10	15			
puute kapasiteetista	2	5	4	0	0			
riittämätön kysyntä	81	84	85	75	96			
muu este	10	7	20	10	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-85	-73	-85	-69	-88			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-43	-36	-34	-45	-42			

Kemianteollisuus

- Alkuvuoden suhdannekehitys ollut melko vakaata, tämänhetkinen tilanne lähellä keskimääräistä
- Tuotannon kasvuodotukset melko varovaiset
- Tilauskanta ja kapasiteetin käyttöaste ovat kuitenkin hieman parantuneet
- Yleiset suhdanneodotukset vähän aiempaa valoisammat, saldoluku -1

Kemianteollisuuden suhdanteet kehittyivät alkuvuonna odotetun vakaasti. Tämänhetkistä suhdannekuvaa arvioitiin huhtikuun tiedustelussa lähes keskimääräiseksi.

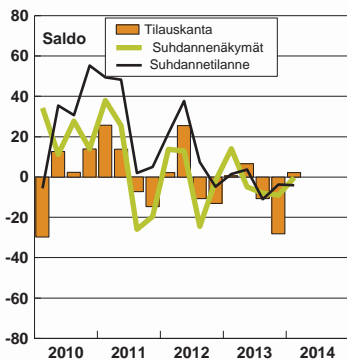
Suhdanneodotukset melko vakaat

Suhdannenäkymät ovat hieman aiempaa valoisammat. Saldoluku parani huhtikuussa lukemaan -1 (tammikuussa -9). Paranevaa suhdannekehitystä loppukeväälle ja kesälle ennusti 8 % vastaajista, heikkenemistä puolestaan 9 %.

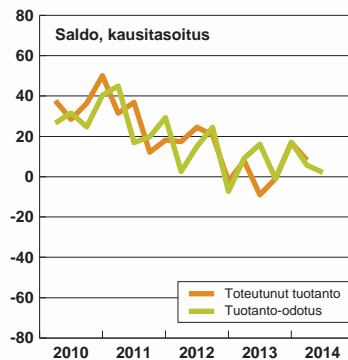
Tuotannon määrä kasvoi odotetusti hieman tammi-maaliskuussa. Lähikuukausina kasvun ennustetaan jäävän melko hitaaksi, mutta loppukesälle on hieman voimakkaampia kasvuodotuksia.

Tilauskannan kuvataan nousseen tavanomaiselle tasolle, ja myös kapasiteetin käyttöaste on vähän kohentunut. Sen sijaan kannattavuus on vähän laskenut. Alan työvoimassa ei ennusteta tapahtuvan suuria muutoksia.

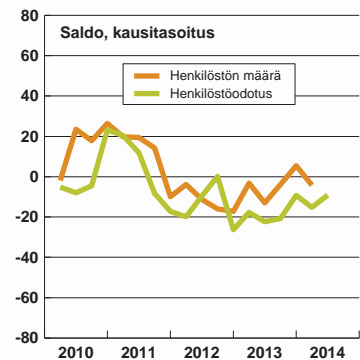
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

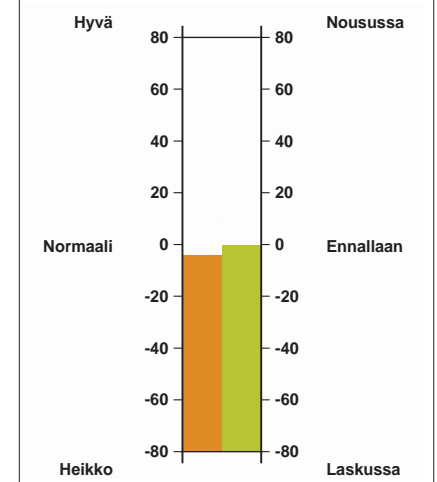

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	18	-7	1	2	19			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	29	-3	3	2	17			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	71	72	60	54	60			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	0	6	-11	-28	2			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	3	4	5	-16	9			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	3	-5	-11	5	-11			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-1	-2	-10	-6	0			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-12	-14	-22	-23	1			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	36	35	40	42	31			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	50	17	12	16	28			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	47	47	49	48	53			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	0	5	1	5			
puute kapasiteetista	23	18	14	4	7			
riittämätön kysyntä	22	27	29	43	37			
muu este	0	0	0	0	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	1	3	-12	-3	-5			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	14	-5	-8	-9	-1			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Rakennustuoteteollisuus

- Suhdanneilanne parantunut, mutta yhä alle keskimääräisen
- Tilauskanta ja kapasiteetin käyttöaste ovat kohentuneet vähän alkuvuonna
- Suhdanneodotukset hieman toipuneet, mutta vielä melko vaisut: saldoluku -10
- Tuotannon määrä pysyi lähes ennallaan lähikuukaudet

Rakennustuoteteollisuus arvioi suhdanneilanteensa kohentuneen hieman, mutta olevan silti jonkin verran keskimääräistä vaisumpi.

Suhdanneodotukset vähän toipuneet

Suhdanneodotukset ovat aiempaa vahvemmat, osin kausiluontoisista syistä. Lähikuukausien suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -10, kun vastaava lukema oli tammi-kuussa -29.

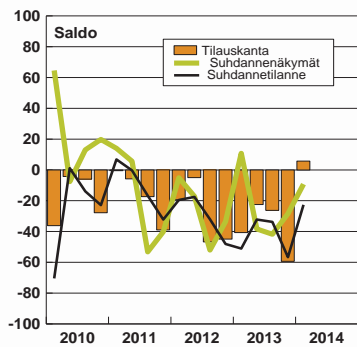
Vahvistuvia suhdanteita ennusti nyt 4 % yrityksistä, ja 14 % odotti suh-

dannekuvan synkkenemistä lähikuukausien aikana.

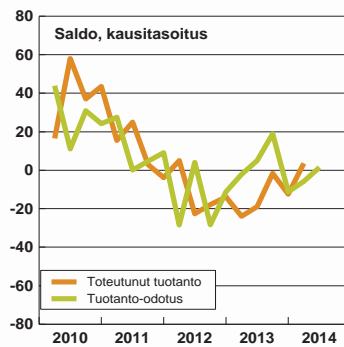
Tilauskanta koheni lähelle keskimääräistä tasoa. Joka kolmannella yrityksellä on silti vapaata kapasiteettia. Myyntihinnat ja kannattavuus pysyivät lähes ennallaan.

Tuotannon määrä oli tammi-maaliskuussa vakaa, ja lähikuukausinakaan sen ei ennusteta juuri muuttuvan. Henkilökunnan lasku päättyi alkuvuonna, mutta toiselle neljännekselle ennustetaan kausitasoitetuilla luvuilla tarkasteltuna pientä vähennystä.

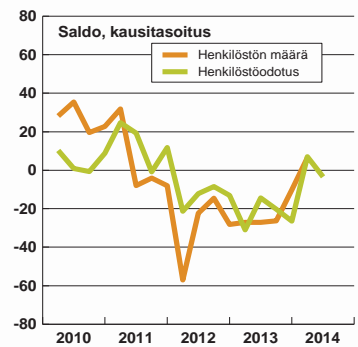
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

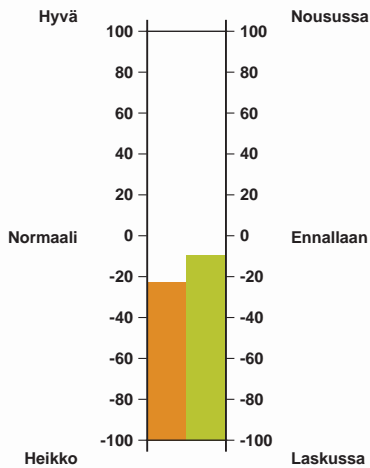

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanneilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanneilustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-24	-3	6	-35	4			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	52	21	-53	-20	52			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	56	59	55	50	69			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-40	-22	-26	-59	6			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-51	-26	-51	-44	-50			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	14	-1	-17	-12			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-28	14	-26	-42	5			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	-22	-53	4	22			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-31	-3	-3	-16	15			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	40	-8	-50	10	2			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	55	48	52	50	34			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	4	2	2	2			
puute kapasiteetista	0	4	10	0	0			
riittämätön kysyntä	54	41	40	48	32			
muu este	0	0	1	0	0			
Suhdanneilanne tällä hetkellä	-51	-33	-33	-57	-22			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	11	-38	-42	-29	-10			

Teknologiатеollisuus

- Suhdannetilanne elpynyt hieman alkuvuonna – silti yleiskuva melko varovainen
- Tilauskanta ja kapasiteetin käyttöaste ovat kohentuneet, mutta kuitenkin alle keskimääräisen
- Tuotannon kasvu jää vähäiseksi, mutta kannattavuusodotukset myönteisiä
- Suhdannenäkymissä paljon hajontaa: keskimäärin suhdanteet pysyisivät vakaina (saldoluku +1)

Teknologiатеollisuuden yritykset kuvaavat suhdanteidensa parantuneen, mutta yleinen suhdannetilanne on edelleen alle keskimääräisen (saldoluku -27).

Suhdanneodotukset hieman elpyneet – hajonta alan sisällä suurta

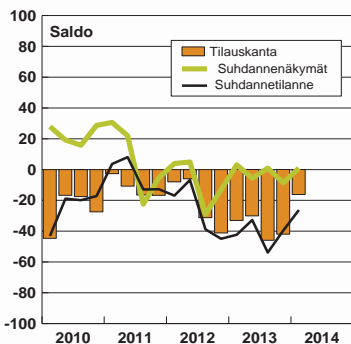
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +1 (tammikuussa -9). Uusimmassa tiedustelussa 19 % yrityksistä ennusti suhdannenousua ja 18 % tilanteen heikkenemistä.

Tilauskannan kuvataan kasvaneen, mutta olevan vielä alle tavanomaisen. Kapasiteetin käyttöaste on myös noussut, mutta vapaata kapasiteettia on noin neljäsosalla vastaajista.

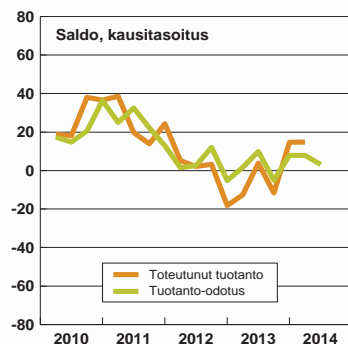
Tuotannon ennustetaan pysyvän lähikuukaudet ennallaan.

Myyntihintojen arvioidaan pysyvän vakaina, mutta kannattavuusodotukset ovat myönteiset. Henkilökunnan määrä pysyi alkuvuonna ennallaan, eikä siihen odoteta loppukevällä suuria muutoksia.

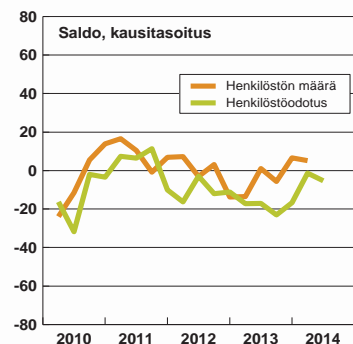
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

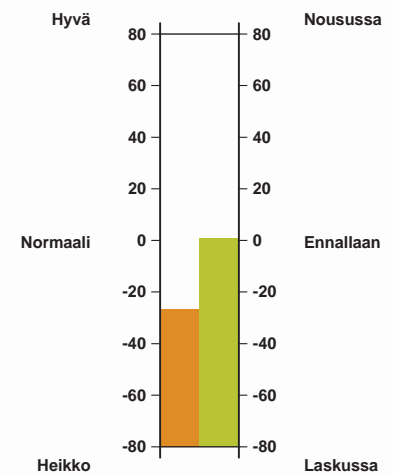

Suhdantedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	25	-22	1	13			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	32	-7	-5	-2	26			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	52	62	43	48	74			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-33	-30	-46	-41	-16			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-28	-33	-44	-36	-18			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-7	-4	13	4	4			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	10	-8	-4	5			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-9	-23	-30	1	3			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-32	-12	-18	16	-14			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	15	0	42	33			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	65	54	58	60	53			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	4	2	3	3			
puute kapasiteetista	1	2	2	1	2			
riittämätön kysyntä	57	45	50	50	45			
muu este	2	2	5	5	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-43	-33	-53	-40	-27			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	-5	1	-9	1			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Kauppa

- Suhdanteet yhä selvästi alle keskimääräisen – silti arviot hieman vuodenvaihdetta paremmat
- Myynti ei kasvanut, mutta kannattavuuden lasku pysähtyi
- Myynti- ja henkilöstöodotukset varsin varovaisia
- Suhdanneodotukset edelleen lievästi negatiiviset, käännettä parempaan ei odoteta (saldoluku -10)

Kaupan alan yritykset kuvaavat suhdannetilanteensa olevan selvästi keskimääräistä heikompi. Arviot ovat kuitenkin parantuneet aavistuksen vuodenvaihteeseen verrattuna. Odotukset lähitulevaisuuteen ovat pysyneet varsin varovaisina.

Suhdannenäkymät edelleen miinuksella

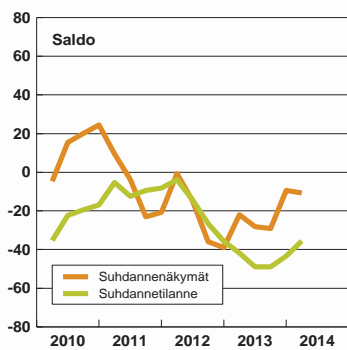
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -10, kun se oli tammi-kuussa -9. Huhtikuun tiedustelussa 13 % yrityksistä odotti paranevia

suhdanteita ja 23 % ennusti tilanteen heikkenevän.

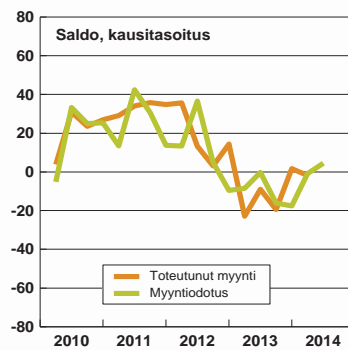
Myynnin määrä pysyi vastaajayrityksillä lähes ennallaan ensimmäisellä neljänneksellä. Lähikuukausille odotetaan hienoista myynnin kasvua. Henkilöstö väheni loivasti, ja samankaltaisen kehityksen ennustetaan jatkuvan.

Kysyntä on heikkoa lähes joka toisella vastaajalla ja työvoimapula on vähäistä. Kannattavuuden lasku pysähtyi alkuvuonna.

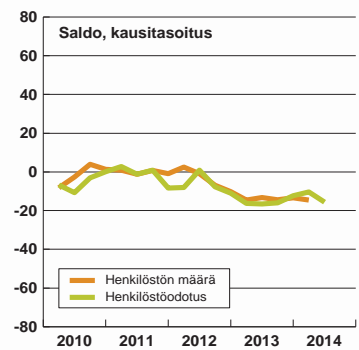
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

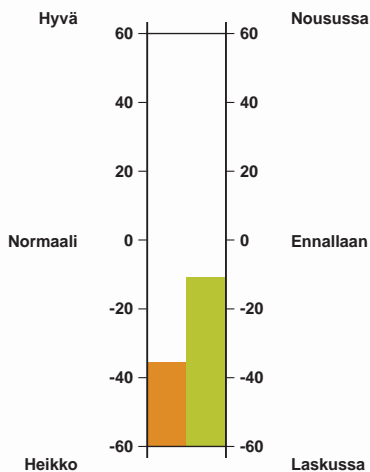

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-23	-9	-19	2	-2			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	0	-17	-17	-1	4			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	-5	-21	-16	-14			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-6	-24	-16	-9	-6			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	45	56	58	46	54			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	6	3	1	3			
puute kapasiteetista	2	3	2	3	0			
riittämätön kysyntä	40	45	52	42	47			
muu este	1	3	1	1	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-41	-48	-49	-44	-35			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-22	-29	-29	-9	-10			

Matkailu- ja ravintolapalvelut

- Suhdantetilanne edellisen tiedustelun tavoin normaalia heikempi
- Myynnin määrä laski, mutta odotukset lähikuukausista hieman paremmat
- Henkilöstön määrän ennustetaan laskevan loivasti
- Suhdannenäkymät edelleen miinuksella (saldoluku -14), tilanteen ennustetaan heikkenevän hieman

Matkailu- ja ravintola-alan yritysten suhdannekuvassa ei ole tapahtunut suuria muutoksia alkuvuonna. Tämänhetkistä tilannetta luonnehditaan keskimääräistä heikommaksi.

Suhdannekuvan odotetaan synkkenevän hieman

Suhdanneodotukset ovat pysyneet melko matalalla – tilanteen arvioidaan huononevan hieman.

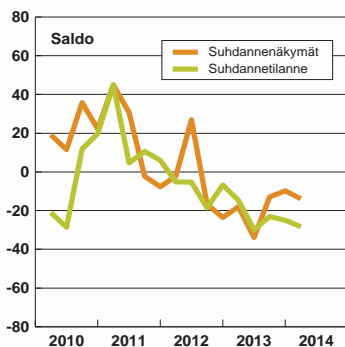
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -14 (tammikuussa -10). Suhdanteiden paranemista ennusti

nyt 12 prosenttia ja niiden heikkenevistä 26 % vastaajaryityksistä.

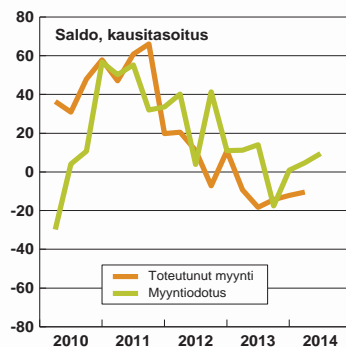
Myynti kehittyi melko vaisusti alkuvuonna, ja sen määrä laski hieman. Lähikuukausille ennustetaan kuitenkin pientä myynnin kasvua. Samoin kannattavuus on vähän alentunut, eikä siinä enteillä käännettä parempaan.

Henkilökunnan määrä pysyi alkuvuonna ennallaan, ja loppukevällä sen odotetaan hieman laskevan.

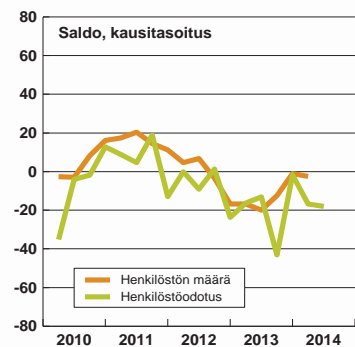
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

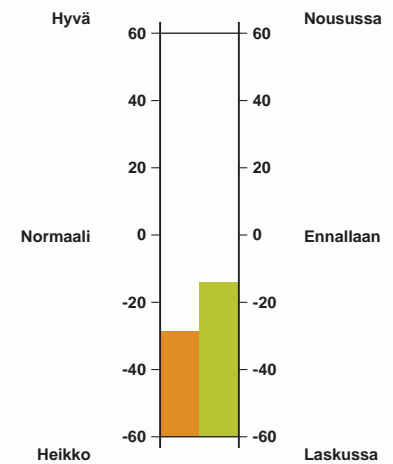

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-9	-24	-17	-1	-13			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	-11	4	-2	8			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-20	-10	-12	-7	-6			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-49	-12	-14	4			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	52	70	54	58	63			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	14	0	9	10	12			
puute kapasiteetista	0	0	0	1	1			
riittämätön kysyntä	51	70	40	51	50			
muu este	0	35	9	1	3			
Suhdantetilanne tällä hetkellä	-15	-30	-24	-26	-28			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-18	-34	-12	-10	-14			

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Liikenne

- Suhdanne tilanne on jatkunut keskimääräistä heikompana
- Myynti pysyi alkuvuonna ennallaan, loppukevääälle varovaisia kasvuodotuksia
- Myös kannattavuus pysynee lähes nykytasollaan
- Suhdanneodotukset melko vakaat (saldoluku -4)

Liikennealan yritykset kuvaavat suhdannetilannettaan edelleen melko paljon normaalia heikommaksi. Myynnissä ja kannattavuudessa ei ole tapahtunut suuria muutoksia alkuvuonna.

Suhdannekuvaan ei enteillä merkittäviä muutoksia

Yleisessä suhdannekuvassa ei odoteta tapahtuvan oleellisia muutoksia seuraavan puolen vuoden aikana.

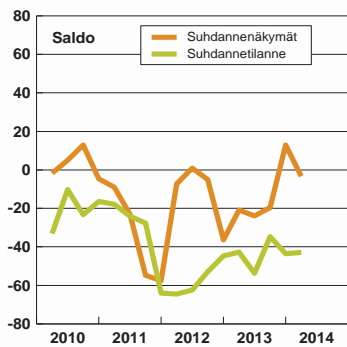
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -4 (tammikuussa +13).

Tilanteen paranemista ennustaa 16 prosenttia yrityksistä, ja 20 % odottaa synkkenevää kehitystä.

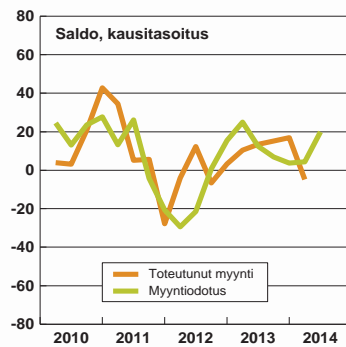
Myynti pysyi alkuvuonna ennallaan, mutta lähikuukausina sen arvioidaan kasvavan vähän.

Henkilökunnan määrän loivan laskun odotetaan jatkuvan myös lähikuukaudet. Kannattavuus pysyisi puolestaan melko vakaana.

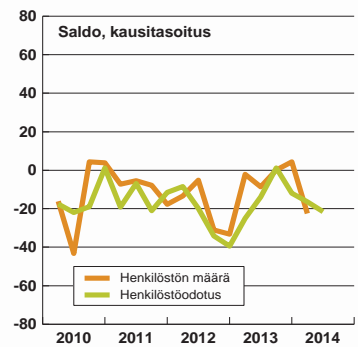
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

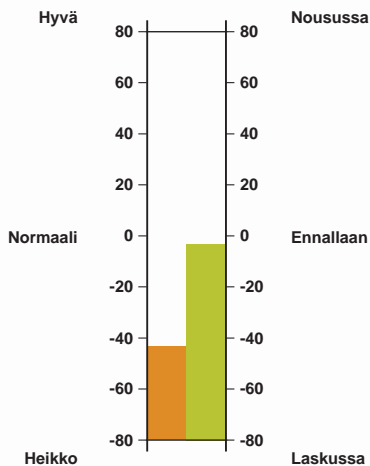

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	29	11	10	-13			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	8	8	-10	27			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-3	4	0	-8	-24			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	2	6	-21	-28	-6			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	48	76	56	72			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	7	7	7	4	4			
puute kapasiteetista	1	0	2	0	0			
riittämätön kysyntä	34	36	65	44	67			
muu este	5	8	8	5	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-43	-54	-35	-44	-42			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-21	-24	-20	13	-4			

Rahoitus ja vakuutus

- Suhdannetilanne jonkin verran tavanomaista heikompi
- Myynti laski vähän alkuvuonna, mutta sen odotetaan palautuvan kasvuun
- Kannattavuuden ennustetaan paranevan hieman
- Suhdannenäkymät edelleen jonkin verran miinuksella, saldoluku -18

Rahoitus- ja vakuutusalan yritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdannetilannetta jonkin verran tavanomaista vaisummaksi.

Näkymät pysytelleet melko varovaisina

Suhdannenäkymät ovat edellisen tiedustelun tapaan varovaiset. Suhdannekuvan enteillään heikkenevän hieman.

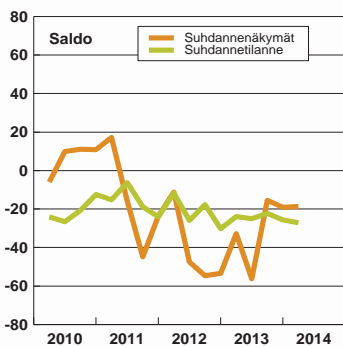
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -18 (tammikuussa -19). Huhtikuussa vain 4 % vastaajista

odotti suhdanteiden paranevan, kun 22 % ennusti niiden heikkenemistä.

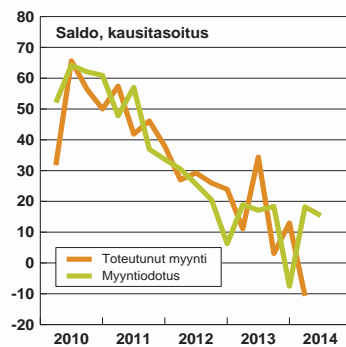
Palvelujen myynti kääntyi tammimaaliskuussa loivaan laskuun. Seuraavan puolen vuoden aikana sen ennustetaan kuitenkin kasvavan uudelleen. Kannattavuuden arvioidaan paranevan jonkin verran.

Henkilökunta on vähentynyt hieman, ja samankaltaisen kehityksen odotetaan jatkuvan lähikuukaudet.

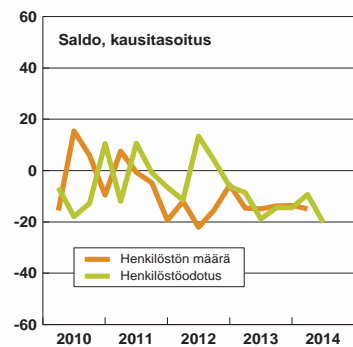
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

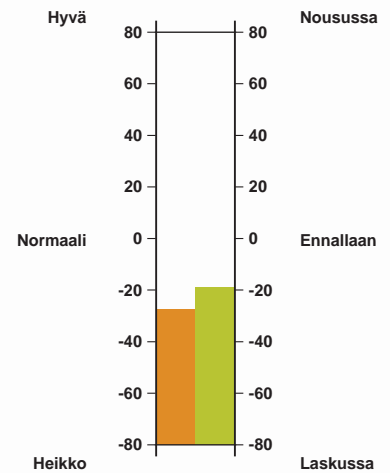

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	34	3	13	-11			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	17	19	-7	18	16			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-15	-11	-14	-18	-16			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-18	-12	-16	-12	-21			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	50	40	48	31	25			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	5	5	3	3			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	44	30	41	27	20			
muu este	1	2	26	1	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-23	-25	-22	-26	-27			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-33	-56	-16	-19	-18			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdanteissa ei tapahtunut suuria muutoksia - nykytilanne jonkin verran alle keskimääräisen
- Myynnin kasvu jäi alkuvuonna odotuksia hitaammaksi
- Suhdannenäkymät hieman aiempaa heikot (saldoluku -7), mutta yleiskuva silti melko vakaa
- Myynnin odotetaan kasvavan kohtalaisesti, mutta henkilöstö kääntyisi pieneen laskuun

Tieto- ja viestintäpalveluyritysten suhdannetilanteessa ei tapahtunut alkuvuonna merkittäviä muutoksia. Tämänhetkisen tilanteen arvioidaan pysyneen jo pitkään vähän keskimääräistä heikompana.

Hieman aiempaa varovaisemmat odotukset

Tulevaisuudennäkymät ovat aiempaa varovaisemmat. Suhdanteiden odotetaan silti pysyvän melko vakaina seuraavan puolen vuoden aikana.

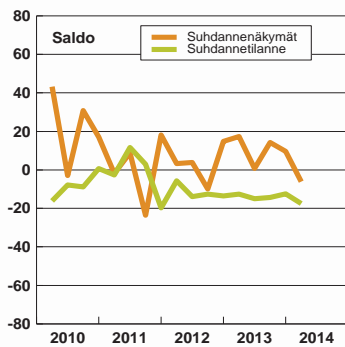
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -7 (tammikuussa +10).

Vahvistuvia suhdanteita ennusti nyt kaksi prosenttia vastaajista, ja yhdeksän prosenttia ennusti tilanteen huononevan.

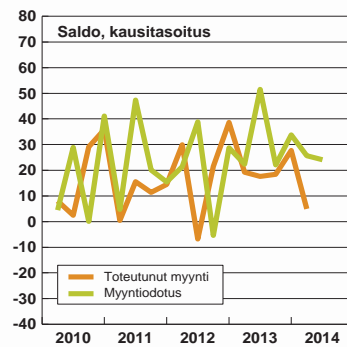
Myynnin kasvu oli alkuvuonna odotuksia hitaampaa. Lähikuukausille ennustetaan silti kohtalaista kasvua. Kannattavuus parani jonkin verran. Kannattavuusodotukset lähikuukausille ovat vakaat.

Henkilökunnan määrä kasvoi vähän alkuvuonna, mutta lähikuukausien aikana sen ennustetaan hieman vähenevän.

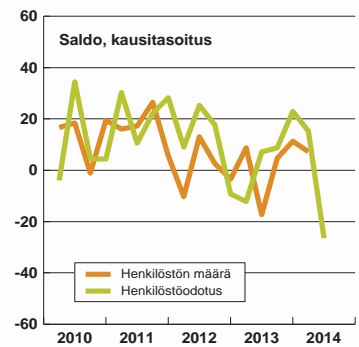
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

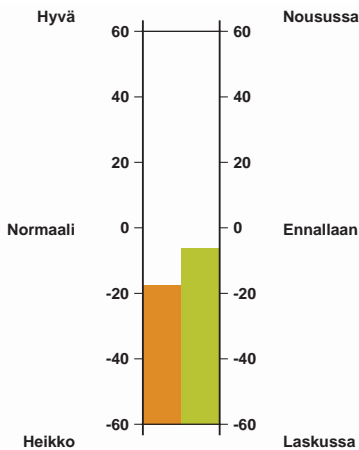

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	18	18	28	5			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	51	22	34	26	24			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	-12	6	3	9			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	10	3	24	21	-26			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	44	30	49	51	48			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	5	15	17	19			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	36	21	36	34	28			
muu este	8	2	1	1	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-12	-15	-14	-12	-17			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	17	1	15	10	-7			

Kiinteistöpalvelut

- Suhdanteet parantuneet loivasti, mutta tilanne silti alle keskimääräisen
- Myynnin ennustetaan kääntyvän kasvuun lähikuukausina ja myös kannattavuus kehittyisi parempaan
- Yleiset suhdannenäkymät melko hyvät (saldoluku +14)
- Henkilöstön määrä pysyisi ennallaan: rekrytointivaikeudet varsin yleisiä

Kiinteistöpalveluyritysten suhdanteet ovat parantuneet loivasti alkuvuonna, mutta tämänhetkinen tilanne on yhä tavanomaista heikompi.

Melko hyvät odotukset

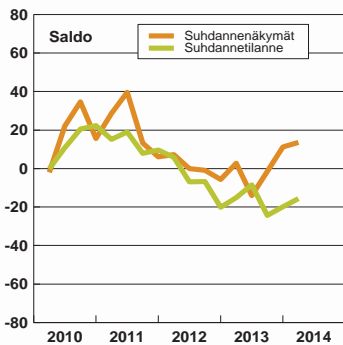
Suhdannenäkymät ovat säilyneet melko hyvinä, ja yleisen suhdannetilanteen ennustetaan jonkin verran vahvistuvan loppukevällä ja kesällä.

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +14 (tammikuussa +11). Vahvistuvaa suhdannekehitystä

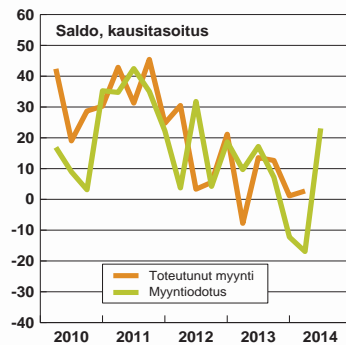
odotti 25 % alasta, heikkenemistä puolestaan 11 %. Myynnin määrä pysyi tammi–maaliskuussa lähes ennallaan, mutta sen odotetaan kääntyvän kasvuun lähikuukausina.

Kannattavuuden ennustetaan kohenevan jonkin verran seuraavien kuukausien aikana. Henkilökunnan määrä on pysynyt vakaana, eikä siinä odoteta tapahtuvan suuria muutoksia. Noin kolmasosa yrityksistä kokee edelleen rekrytointivaikeuksia.

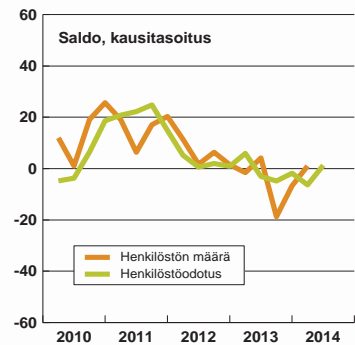
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

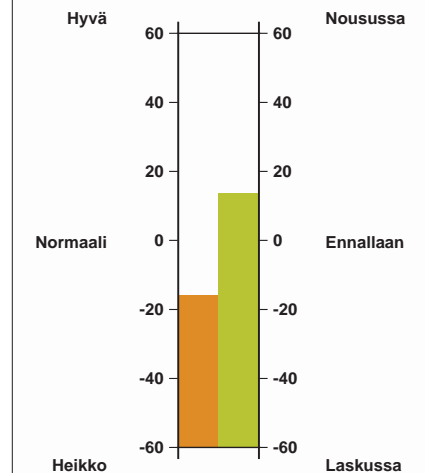
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-8	13	12	2	2			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	17	8	-12	-17	23			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	10	-27	-6	4			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	5	-11	-3	-8	8			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	29	37	43	48	48			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	17	32	32	35	33			
puute kapasiteetista	3	0	4	0	0			
riittämätön kysyntä	10	6	10	12	17			
muu este	0	0	2	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-16	-9	-25	-20	-16			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	2	-15	-2	11	14			

Suhdannetilanne Suhdannenäkymät

Muut palvelut

- Suidannetilanne vähän keskimääräistä heikompi
- Vakaat suidanneodotukset lähikuukausille (saldoluku +3)
- Myynti on laskenut hieman, mutta sen odotetaan kääntyvän kasvuun alkukesällä

Muiden palvelualojen suidanteet kohentuivat aavistuksen alkuvuonna. Nykyistä suidannetilannetta kuvataan kuitenkin vähän normaalia heikommaksi (saldoluku -12). Muihin palvelualoihin luetaan Suidannebarometrissa muun muassa opetus-, sosiaali- ja terveystalvelut.

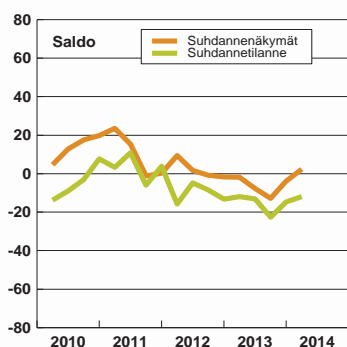
Suidanteisiin ei odoteta muutoksia lähikuukausina

Suidanteiden odotetaan pysyvän lähikuukaudet nykyisen kaltaisina. Suidannenäkymien saldoluku oli

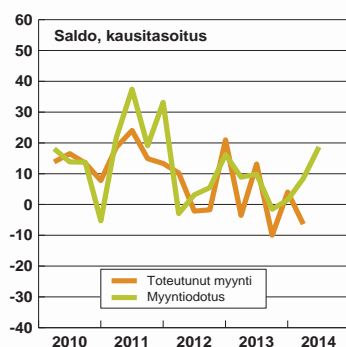
huhtikuussa +3 (tammikuussa -3). Uusimmassa tiedustelussa tilanteen paranemista odotti 13 % ja heikkenemistä 10 % vastaajista.

Myyntiin kuvataan supistuneen hieman alkuvuonna, mutta sen ennustetaan kääntyvän kasvuun toisella neljänneksellä. Henkilökunnan määrä pysyisi myös nykytasolla. Yli viidesosa vastaajista kokee vaikeuksia rekrytoinnissa. Samoin kannattavuuden arvioidaan pysyvän vakaana.

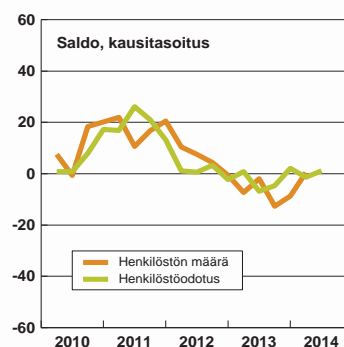
Suidanteet

Myynti ja myyntiodotus

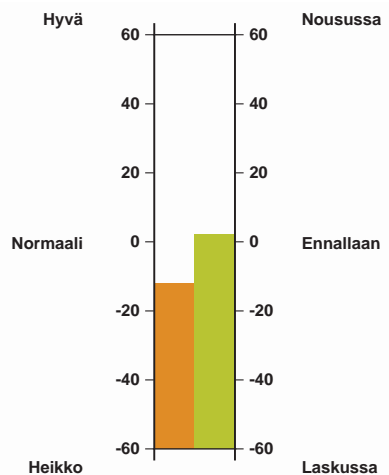

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suidannetilanne

Suidannenäkymät

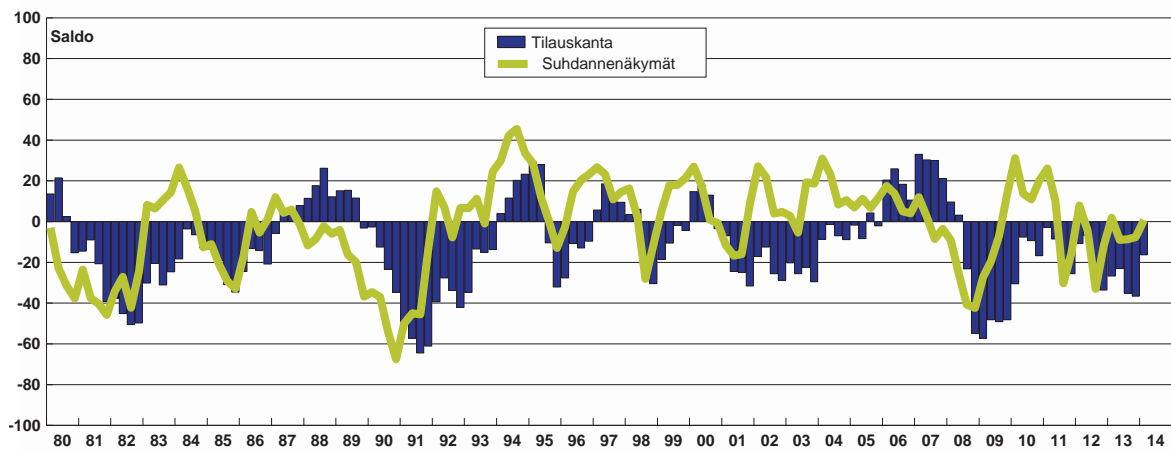

Suidannetiedustelun päätuloksia, saldo

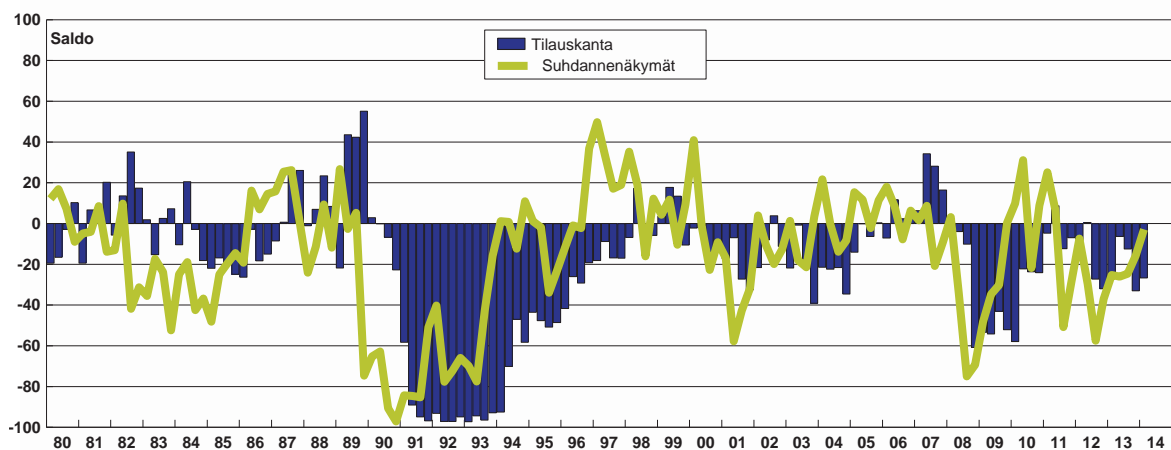
	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	13	-10	5	-6			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	10	-1	1	8	19			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-5	5	-17	-14	3			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-1	-6	0	-3	7			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	44	49	45	50	54			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	17	33	22	18	22			
puute kapasiteetista	1	0	3	1	1			
riittämätön kysyntä	25	16	21	33	33			
muu este	4	2	5	3	8			
Suidannetilanne tällä hetkellä	-12	-14	-23	-14	-12			
Suidannenäkymät lähitulevaisuuteen	-2	-7	-13	-3	3			

Pitkiä aikasarjoja

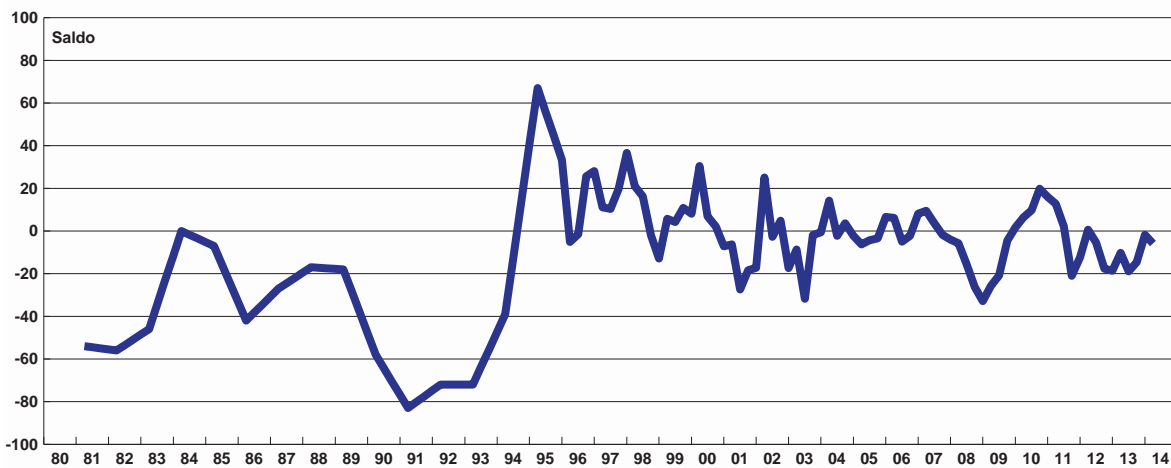
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

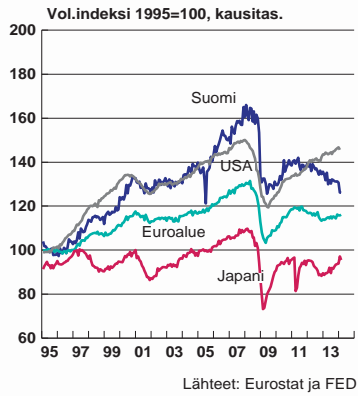

Palvelujen suhdannenäkymät

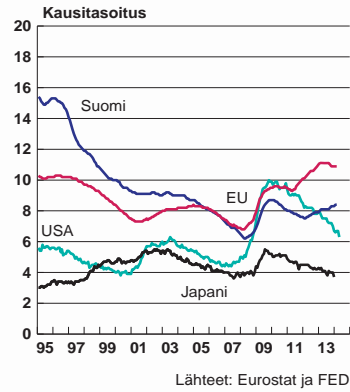

Taustatietoa taloudesta

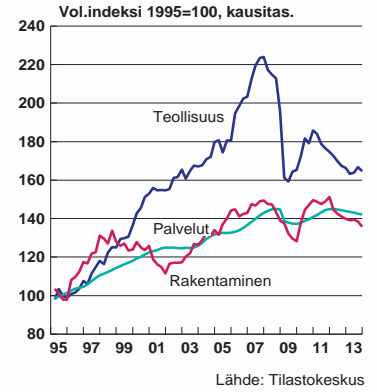
Teollisuustuotannon kehitys

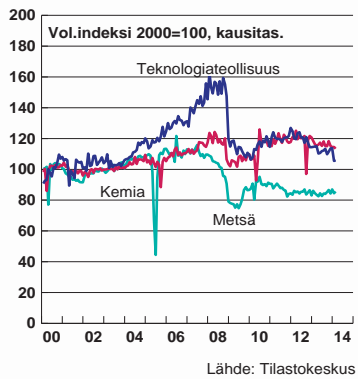
Työttömyysaste, %

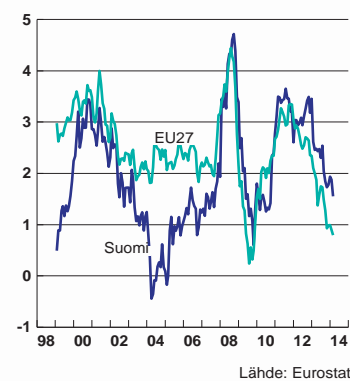
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

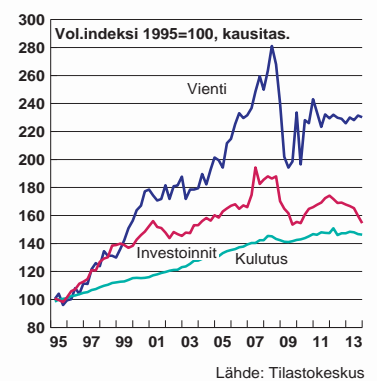
Teollisuustuotanto

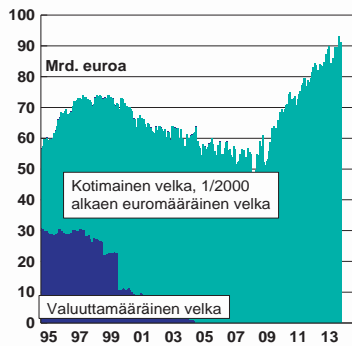
Inflaatio, %

Kysynnän päätekijät

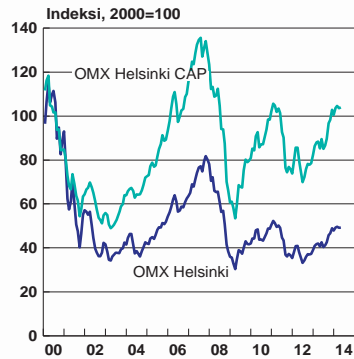

Valtionvelka

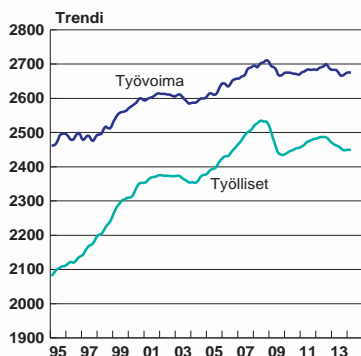
Lähde: Valtiokonttori

Pörssikursseja

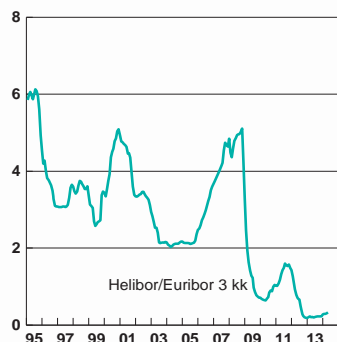
Lähde: OMX Helsinki

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

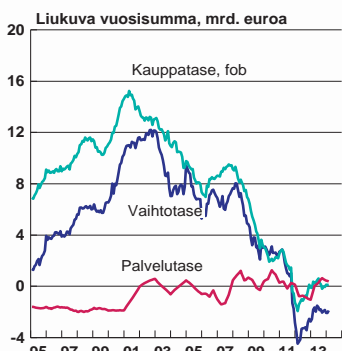
Lähde: Tilastokeskus

Lyhyt markkinakorko, %

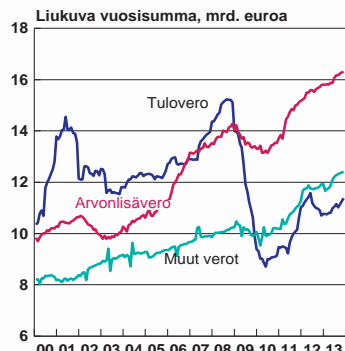
Lähde: Suomen Pankki

Ulkomaankaupan taseet

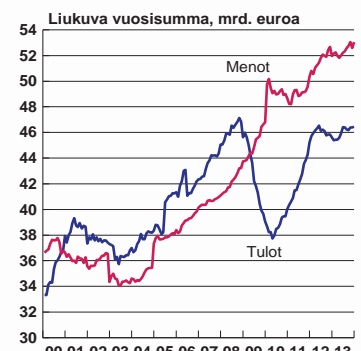
Lähde: Suomen Pankki

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Lähde: Valtiokonttori

Valtiontalouden tulot ja menot

Lähde: Valtiokonttori

Suhdannotiedustelu- menetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdannotiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdannotiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdannotiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **huhtikuussa 2014**. Siihen on vastannut **1 163 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **runsaat 260 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokitteluksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni.

Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historia-tiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedostoista on PT:n suhdannotiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa Euroopan komission suhdannekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Euroopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdannotiedusteluista

Suhdannotiedusteluilla selvitetään yritysjohdon näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeitteitä. Tyypillisesti suhdannotiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on

tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdon ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 – 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki • Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 • www.ek.fi

Raportti internetissä:
www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Penna Urrila
Puh. 09 4202 2606
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 09 4202 2608
etunimi.sukunimi@ek.fi